

2013 ©Év díszhala: öves díszcsík III. fejezet

Máris elérkeztünk ezévi programunk harmadik, egyben utolsó előtti fejezetéhez is! Korábbi cikkeinkben már nagyon sok fontos adatot megtudhattunk az öves díszcsíkről, kezdve a külső leírásával és rendszertani hovatartozásával egészen természetes élőhelyéig. Megnézhettük, milyen körülmények is uralkodnak az őshonosságát biztosító folyókban, vagy éppen milyen halakkal társíthatóak. E cikkben viszont legalább ilyen fontos dolgokról lesz szó, nevesítve tartásáról, gondozásának célszerű módszereiről.

Tartás, gondozás

Öves díszcsík (*Chromobotia macracanthus*)

Öves díszcsík *Chromobotia macracanthus*

Tartás, gondozás

Sokak által kedvelt, és bizton állíthatom, tartott halról is van szó, így minden bizonnyal lesznek ismerős elemek a tartási fogások között minden Kedves Olvasónak, de remélem, némi újdonságokkal is tudok szolgálni majd. Hiszen mi sem fontosabb, minthogy tartani kívánt halunk igényeit minél pontosabban megismerjük, és ezek szerint megfelelően gondoskodni is tudjunk róla (ha viszont nem, ne vigyük haza az állatot!), hogy boldog és hosszú életet élhessen.

Kezdjünk is bele, következék az öves díszcsík tartása!

Nagyon fontos egy halfaj tartása esetén mihamarabb tisztázni a megfelelő akváriumméretet. Ehhez természetesen a kifejlett kori mérettel is tisztában kell lenni. Szerencsére ezt mindjárt az első fejezetben tisztáztuk is, így senkit nem érhet váratlanul az, hogy azt mondom, hogy a természetben, sőt nagy akváriumokban a 30 cm-t is könnyedén elérheti testhossza! Ezt nem túl korrekt módon sok üzletben elhallgatják a vevő elől, mert gyakran csak a minél nagyobb profitra törekednek, így a drágább öves díszcsíkot is inkább eladják egy 50-60 literes medencébe is, mintsem egy nála kisebb, esetenként olcsóbb fajt javasoljanak (pl. sávós díszcsík). Sokan pedig nem veszik, vagy csak nem akarják tudomásul venni, hogy ezen a fajon kívül is vannak legalább ugyanilyen jó csigaevők, így ellentmondást nem tűrően cipelik haza a kritikátlanul is összeválogatott halakat.

Természetesen itt csak a negatív végleteket említettem, hiszen korrekt eladók és felelősségteljes vevők is szép számmal akadnak, de nem árt felhívni a figyelmet ezekre is! Ugyanis halunk számára nagyon is káros egy kis medencében való tartás! Ilyenkor nem tud méretileg-ivarérettségileg teljesen kifejlődni, élettani folyamatokban is negatív szerepet játszik, halunk élete megrövidül, stresszes lesz, fogékony a betegségekre, és természetesen egy szűk helyen tartott hal meg sem közelítheti a

természetbeni szabadság érzését! Ezt bizony mind gondoljuk végig, amikor pusztán tetszésből vagy csigátlanítási okokból túl kis helyre próbáljuk benyomorítani ártatlan halacskáinkat.

Az öves díszcsíkot legtöbbször 100 liter körül teljesen megfelelőnek érezve tartják. Ez egy darabig így is van, hiszen a bolti méretű példányokból álló kisebb csapat 100 literben is elégedél. Viszont ahogy nőnek, hamarosan szűkös lesz helyük, és minimum 300, esetleg 350 literbe, vagy nagyobb tartályba kellene átköltöztetni őket. Az interneten sokféle lehet fényképet és videófelvevételeket találni impozáns méretű macracantha-król, de persze ezek mögött nem holmi 100-120 liter víz áll...

Természetesen a *Chromobotia macracanthus* esetében is társasági, rajkedvelő halról van szó, így minimum 4 példányt kellene együtttartani ahhoz, hogy jól érezzék magukat, viszont egy virgonc 6 egyedes csapat már önmagában benépesít egy 400 literes medencei talajrégiót, pláne 30 cm-s méretben! Ezek ismeretében én csak azt tudom javasolni, hogy ideiglenesen, ifjonckorban is minimum 120-150, amint eléri a kb. 8, maximum 10 cm-s kort már mindenképpen minimum 300 literben gondozzuk őket, de minél nagyobb, annál csak jobb lehet! Amennyiben társítjuk is, a társhalak igényeitől is függ, persze ez csak az akvárium méretének növekedését jelentheti, nem csökkenését! Más talajlakók mellett is növelhetjük a tartómedence méreteit már a tervezés első fázisaiban is. Sőt mi több, értelem szerűen a csapat mérete is felülírhatja az akvárium nagyságot, hiszen egy 6 fős csapatra jobb azért minimum 400 litert számítani.

Öves díszcsík *Chromobotia macracanthus*

Egy faj tartásánál elengedhetetlen a természetes környezetben uralkodó vízminőséget elemezni, górcső alá venni, hogy hasonlóképp állíthassuk be az akváriumban is. Előző cikkünkben bővebben kifejtettem az okokat, hogy mi miért alakulhatott úgy, ahogy az jelenleg létezik, ezért most csak visszautalnék az ott elhangzottakra.

Mivel tudjuk, hogy a dél-kelet ázsiai szigetvilág lakója fajunk, ahol a folyók hatalmas esőerdőket szelnek át, értelem szerűen lágy vizet kapunk. Erre volt magyarázatunk a mindennapos esőzés, ami majdnem desztillált víz minőségű! Természetesen a különböző vízbe beoldódó anyagok miatt nem kell meglepődni, ha éppenséggel egy borneói nyaralás során a folyók vizének német keménységi fokát mérgetve nem 0 Nk-t kapunk, hiszen nem kémiai laborban ülünk. A halak számára is mellesleg némiképp jobb is, ha nem teljesen „keménységmentes” a vizük, hanem van pár Nk-foka, hiszen így veséik sem terhelődnek túlságosan meg.

Ezeket figyelembe véve akváriumban 2-4 Nk-tól 20 Nk-ig teljesen jól gondozhatóak, sőt, még akár 25-27 Nk-n is tartják néha őket, pláne keményvizes halak mellett (békésebb afrikai nagytravi sügérek). Legoptimálisabb számára az 5-15 Nk közötti vízérték.

Lelőhelyén a vízbe hulló tömördek levél kioldódó cstersava miatt savas kémhatásról beszélhetünk. Ezt

akvarisztikai tesztekkel, kémiai indikátorokkal könnyedén bemérhetjük, kimutathatjuk (az akváriumba semmilyen vegyszert sem teszünk soha, mindig mintát veszünk a vízből és azzal kísérletezünk!). Fajunk számára nem létkérdés, hogy nagyon savas vizük legyen, tehát a sósav-vásárlás gondolatát itt már nyugodtan el is felejthetjük. Tartása esetén a csapvíz neutrális kémhatása teljesen jó, általában 6-7,5 pH az, amiben jól érzi magát.

Ezek alapján bátran kijelenthetjük, hogy sem a keménység, sem a kémhatás nem szab gátat annak, hogy pihentetett-előkezelt (pl. AquaSafe, Aquatan – a vízelőkészítőkről persze megoszlanak a vélemények -) csapvízben tartsuk állatainkat!

A hőmérséklet tartományai sem jelentenek akadályt a legtöbb esetben, efelől megnyugodhatunk. Halunk számára a 25-27 C közötti vízmelegség a legmegfelelőbb, de 22-23 C-on egyaránt gondozható, akár csak 29-31 fokon. Persze legjobb óvakodni a végletektől, de ezzel szembe állítható, hogy különösebb problémával nem jár, ha 30 C-on, diszkoszhalakkal tartjuk őket. A túl hideget kevésbé szeretik. Még ha hideg is a lakás, egy megbízható automata fűtőszál segítségével hamar elszállnak a hideg víz okozta problémák!

A halak igényességét gyakran ezekben az adatokban rejlő értékek szerint állítják föl, ha ezt nézzük, semmiképp sem nevezném kényes fajnak, és ezt remekül bizonyítja az is, hogy sokak tudják eredményesen gondozni ezt az imponáns csíkfélét!

Öves díszcsík Chromobotia macracanthus

Őszintén szólva akváriuma szűrésére sem túl érzékeny ezévi választottunk, viszont az akvárium mérete miatt elengedhetetlen egy erős külső szűrő alkalmazása. Az már rendelkezik akkor mechanikai és biológiai szűrőfelülettel, hogy megfeleljen a medence ellátására. A mechanikai szűrés értelem szerűen fontos, hogy a felesleges törmelékeket, ürüléket, tápmaradékot és egyéb bomlástermékeket biztos hatásokkal távolíthassuk el.

Viszont a biológiai szűrés néha nem mindig világos mindenki számára. Ilyenkor arról van szó, hogy különböző baktériumkultúrák telepednek meg a szűrőben, sőt az akvárium talajában egyaránt. Ezek megtelepedését változatos lehetőségek segítik elő, mint például telepítéskor baktériumkultúra adagolása, de tán legfontosabb a kivárást, az a néhány hét, amíg egyfajta egyensúlyi állapot fel nem áll, pontosabban szólva megfelelő mértékben elszaporodnak a baktériumok, melyek később elbírnak a halak által termelt károsanyagokkal.

Ezen halak által leadott káros anyagok egyik legjellegzetesebbike az ammónia. Az ammónia mindenféleképpen káros, mérgező anyag, ami előfordulhat az akváriumban, már nagyon csekély mértékben is. Ezt az úgynevezett nitrifikáló baktériumok nitritté, majd nitráttá alakítják át. Mindegyikük veszélyes, de az ammóniánál kevésbé. Különböző okok miatt mindhármuk okozhat mérgezést halainknál, ami nagyon magas mortalitással is járhat, és a halban elinduló folyamat már visszafordíthatatlan. Baktériumok hiányában (teljes vízcsere, aljzatmosás), esetleges túltelepítés mellett méginkább az ammónia mérgezése lehet a legveszélyesebb... A megfelelő szűrő közege kitűnő helyet biztosít a baktériumok megtelepedésének és „működésüknek” egyaránt, ilyen lehet a különböző porózus szivacsok, vagy a lávakő is.

De van még egy fontos elem, amit minden akvaristának nagyon fontos lenne szem előtt tartania, ami nem más, mint a vízcsere!

Nincs akvárium, ahol ne lenne fontos a rendszeres időközönként elvégzett vízcsere, ennek szükségességéről sokat beszélni szinte már felesleges is, de mindig nagyon fontos a témát hangsúlyozni! A vízcserek kapcsán hatékonyan szabadulhatunk meg a különböző káros anyagoktól (előbb említett ammónia, nitrit, nitrát), de a halak által kiválasztott mérgező anyagok (karbamid, húgysav) egyaránt tartóvüzükbe kerülnek. A megsárgult, bűdösödő víz semmi jónak jele nem lehet, halaink színén sem a megszokott csillogás mutatkozik. Ezért is fontos, hogy 2 heti rendszerességgel 20-25%-ot cseréljünk ki minimum, és néhány havonta a szűrőt is mossuk át akváriumvízben. A vízcserek ilyen szintű elvégzése az öves díszcsík esetén is megfelelő lesz!

Ne feledkezzünk meg róla, hogy csapvizünk nehézfémeket is tartalmazhat, akár csak klórt, ezek a halak számára nagyon károsak, különböző vízelőkészítőkkel, a víz pihentetésével védekezhetünk ezek ellen, mielőtt feltöltjük akváriumunkat.

Öves díszcsík *Chromobotia macracanthus*

Így a legyengült állapotú, kevésbé erős immunis állapotban lévő és stresszes halakon nem csoda, hogy a nagy- vagy kiskereskedésekben, netán a sokadik zacskózás után a vevőnél jelentkező darakór könnyebben megtámadja. Különösen, hogy újra és újra új vízközegbe kerülve egyrészt ahhoz hozzá kell szoknia, másrészt pedig más és más

kórokozókcal találkozhat a különböző vizekben. Viszont hasonló viszontagságokat átélt halakon szintén megfigyelhetünk különböző betegségeket. Az megintcsak igaz, hogy a *Botiák* fogékonyabbak lehetnek a darakórra, természetesen ezt nem kérdőjelezem meg, de nem sokkal, mint egy „átlagos” hal.

Emellett mindenképp érdemes megemlíteni, hogy ritkán látni 'darás' *Pangio*-csíkokat... Viszont én nem konkretizálnám csak a *macracanthusra* ezt a különös fogékonyságot, hanem inkább általánosítani lehetne, bár ettől függetlenül fajonként és egyedenként változhat az érzékenység. Nálam a *Botiák* közül a *rostrata* bizonyult legérzékenyebbnek, de a *Yasuhikotakia modesta* vagy épp a *Botia lohachata* nem kapta túl sokszor el.

Igazándiból az öves díszcsíkot én átlagos vagy enyhén érzékenynek tekinteném, amint beállt akváriumba került és megszokta helyét (különösen, ha nem hurcolunk be halakkal újra és újra különböző nyavalyákat).

Gyógykezelésére én a jódmentes konyhasó + hőmérséklet emelés receptjét tartom a legbeváltabb módszernek. Enyhébb dózisú gyógyszeres kezelést is alkalmazhatunk természetesen, sőt, már vannak olyan készítmények, amik még garnélákra is veszélytelenek, de remekül segítenek a darakór leküzdésében is. És hogy miért is nem javasolom a gyógyszerek alkalmazását? A csíkfélék éppen pikkelyhiányuk miatt ki vannak téve a réztartalmú vegyszerek káros, maró hatásának, ami végzetes is lehet nekik.

Hasonló a helyzet vértess-páncélos harcsák esetén, vagy akár csak az olyan különleges halaknál, mint a vörösorrú gyémántrazbóra, angolnák, szellemkészhalak, elefánthalak. Egyikük sem szereti túlságosan ezeket a gyógykészítményeket, sőt, én magam is láttam már egy szimpla darakór elleni kezelésben, a gyógyszer végett elhullott csokoládécsík (*Pangio pangia*) csapatot.

Előbb említésre került a halak telepítése, szállítása.

Ez külön cikket is megérne, ezért csak annyiban szólok róla, hogy legyünk előrelátóak! A szállítási időt csökkentjük és tartjuk melegen, lehetőleg sötétben a halakat (kitűnő megoldás a tenyésztők és kereskedések által alkalmazott hungarocell doboz vagy hűtőtáska). Így nem stresszelik magukat annyira, megnyugszanak. Szállítás előtt nem célszerű etetni, hisz egy emésztő hal több oxigént használ és telepíszkítja a zacskót. Sok halat ne is rakjunk egy csomagba, és mindenképpen tiszta levegőt, egyes halaknál akár szinte orvosi oxigént használjunk csomagoláshoz, amennyiben módunkban áll. Biztosan csomózzuk vagy kössük le a zacskót.

Betelepítéskor pedig úsztassuk minimum negyed órát is a zacskót, amíg felveszi környezete hőmérsékletét, majd lassan, fokozatosan szoktassuk halunkat az új körülményekhez, vízminőséghez. A szállító vizet sem célszerű az akváriumba eresztetni. A hal lehetőleg nyugodt körülmények közé kerüljön, leendő társait etessük meg előbb, hogy ne az új hallal, hanem táplálékukkal foglalkozzanak inkább. A legfontosabb a türelem és fokozatosság, hisz egy hiba a telepítéskor akár végzetes is lehet. Ez persze nem csak az öves díszcsíkra, hanem gyakorlatilag minden halra igaz.

Kihagyhatatlan téma a tartás pontos leírása során az etetés. Ezekben a halakban tökéletes mindenevőket találunk. A kishalaktól és csigáktól kezdve a tetemeken át a növényi részekig, hajtásokig nagyon sok mindent elfogyasztanak. Általánosságban megfelel számukra nagyon sokféle harcsatáp, mondhatni szinte mindegyik, ami forgalomban van. Még a *Loricariidaek*nek szánt kemény, éger- és fűzfatorzset is tartalmazó táptablettákat is szívesen harapdálták nálam. Az üvegre tapasztható tablettákat is kisajátítják, amíg meg nem tömök bendőjüket. Egy ilyen jóllakott csíknak a hasa szó szerint alaposan kigömbölyödik. Alapetetés gyanánt tehát ezek a harcsatápok a jók.

A csíkok még akár a felszínre is feljönnek táplálkozni, nálam a különböző *Botiák* lassan divatot űznek abból, hogy hátukra fordulva ki tud több

lemezes tápot megenni, hogy utána a harcsatápokat is ők falják be. Természetesen a többi hal maradékát, pontosabban a talajra hulló tápszemcséket is összeporszívózzák. Akárcsak a házmestereknek is nevezett páncélosharcsák esetében, úgy a *Botiáknál* is szükséges a nekik szánt táptabletta etetése.

Viszont ha egészséges, életerős halakat akarunk kapni, ez nem lesz elég. Kiegészítő eleségekre is szükségük van, amiből a lehető legjobb a csiga! Több boltban is lehet kapni kisebb csigákat táplálékállat gyanánt akár. Nagyon érdekes lehet megfigyelni, hogyan táplálkoznak, amikor hús-vér csiga kerül eléjük. Érdekes szájszervüknek hála, ami kinyújtható, mint valami távoli bolygó idegen szörnyetege szippantják ki a csigát házukból. Még az almascigák kemény fedele sem nyújthat menekvést, bár eljátszanak vele egy darabig, végül úgyis a csigaevők győzedelmeskednek.

Szintén érdekes, hogy hogyan ivódik a halakba ösztönösen az, hogy egyből felfalják a bedobott csigákat. Akármilyen hosszan csak műeleségeken tartjuk a halakat, a csigákra egyből rávetik magukat, és innentől nincs menekvés. Bár a különböző tányér- és hólyagcsigák terén egy nap alatt sok száz litert kipucolnak, ha mégis félünk a csigainvaziótól (amire nem kerülhet sor ilyen őrserég mellett), roppantsuk meg a csigák házat bedobáskor. A maláj tornyoscsigákkal csak óvatosan bánjunk, ha elszaporodtak, akkor még egy díszcsíkcsapat sem biztos, hogy elég lesz, hisz a talajba beásva magukat, az aljzat mélyén még vígan szaporodhatnak. Értelemszerűen díszcsigákat sem tartunk csigaevő halakkal, drága lesz számukra az eleség, aminek később legfeljebb csak mintás házat nézegethetjük a vitrinben.

Akik a ragadozók megszállottjai, azoknak ismerős dolog a satnya, genetikailag hibás ivadékok feletetése. Nos, *Botiák* mellett ez is alkalmazható, de persze itt ne állatkínzásra gondoljunk, hiszen a hullóknek is tücsköt adunk enni, vagy az óriáskígyónak egeret, úgy bizony a „nagy hal megeszi a kis halat” elven ez is járható úttá válik.

De nem kell féltetni a díszcsíkjainkat, kellő odafigyelés nélküli társítás esetén az új 10-20 neonhal vagy razbóra csapat könnyen csak 2 napnyi vacsorát fog jelenteni kifejezett halainknak.

Akkor se rettenjünk meg, ha egyik reggel azt pillantjuk meg, hogy valamely régi társhalát mintha szétmarcangolná. Szó nincs arról, hogy egyszer csak egy véres ragadozó válik belőle és pirájákat megszégyenítő módon tüntet el mindent, ami él és mozog. A *Botiák* remek dögevők is egyben, - ami a természetben nagyon is fontos, hogy a már bomlásnak indult holttestek eltűnjenek, és nehogy fertőzzenek -, tehát képesek nagyon gyorsan takarítani. Természetesen alap kritérium, hogy a tetemeket azon nyomban kivegyük a medencéből, mert fertőzéseket adhatnak tovább és rendkívül leronthatják a vízminőséget.

És ha a kiegészítő eleségek sorában ez még mindig nem lenne elég, a rendszeres zöldleledel is nagyon fontos. Algázókat megszégyenítő módon veti rá magát minden zöld (és nem zöld) eledelre, amit fogyasztatónak vél. Forrázotlan, fagyasztva tárolva adagolhatjuk ezt, így egyszerre nagyobb adag elkészítése válik lehetővé, és akár ha fagyos darabokat is dobunk a medencébe a különböző zöldegekből, kiolvadva szívesen eszik majd halaink.

Zöldsaláta, spenót, cukkini, uborka, sütőtök, gyermekláncfülevél, borsó, sárgarépa mind egy szálig egészséges és vitamingszorgalmas táplálék, amivel rendszeresen kiegészíthetjük menüjüket. Különböző mixeket, akár vegyesen húsos és növényi táplálékkal (garnéla salátaágyon) adhatunk nekik, sokan még forrázott csalánnal is kiegészítik ezeket. Ha rendszeresen kapják a zöld eledelüket, akkor nem fogják a növények friss hajtásait lecsipkedni, máskülönben viszont ezzel nagyon is számolhatunk.

A fagyasztott haltápok változatossága is egyben egy akár napi szinten variálható menüt biztosít, de olyan általános élő haledeleket, mint a tubifex, vörös szűnyoglárva vagy grindálféreg sem fogja megvetni, sőt, nagyon is szívesen fogja megenni, amilyen

gyorsan csak teheti.

Aki megteheti, hogy tartsa a fajt, annak csak ajánlani tudom, hiszen a leírás alapján is bebizonyosodhatott, hogy nem egy nagyon kényes hallal állunk szemben!

Öves díszcsík Chromobotia macracanthus

Ezennel sajnos e cikkünk is véget ért, de azt bizonyosan megígérhetem, hogy a következő, egyben befejező fejezetben több, külön – külön is meglehetősen érdekes témát fogunk boncolgatni!

Kezdeményező honlap: akvaristalexikon.hu

Támogatóink:

- www.akvariummagazin.hu és az AME
- www.fisch.hu
- www.diszhal.info
- www.daniodiszkont.hu - Dánió Díszhal Diszkont)
- www.tuzhal.hu - (Tűzhal Nagykereskedés)
- www.agriosz-aqua.hu
- www.szotyikaakva.blogspot.com
- www.korallosakvarium.hu - (Korallosakvárium Kft; Budapest)
- Exotic Aqua Akvarisztikai és Díszállat-szakkereskedés; Mosonmagyaróvár
- Amazonia Díszállat-kereskedés; Győr

Írta és szerkesztette: Liziczai Márk

KATEGÓRIÁK:

[2013 díszhala](#), [Az év díszhala](#)

KULCSSZAVAK:

[macracanthus](#), [2013 díszhala](#), [gondozás](#), [III.rész](#),
[tartás](#), [mark24](#), [Öves díszcsík](#), [Chromobotia](#)

Beküldte: mark24

Katalógusba került: 2013-04-28 09:03:00

Legutolsó frissítés: 2019-09-05 17:11:39

Katalógus ID: 6752

Oldal linkje:

<https://akvaristalexikon.hu/az-ev-diszhala/2013-diszhala/2013-ev-diszhala-oves-diszcsik-iii-fejezet.html>

© Akvarista Lexikon - Minden jog fenntartva